

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 61/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Kirjallinen kysymys ulkosuomalaisten äänestysmahdollisuuksien kehittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anne-Mari Virolaisen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 61/2016 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus on mahdollisesti aikonut ryhtyä parantaakseen ulkosuomalaisten äänestysmahdollisuuksia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Vaalilain (714/1998) 9 §:n mukaan ulkomaan yleisiä ennakoäänestyspaikkoja ovat valtioneuvoston asetuksella säädettävät Suomen edustustot ja niiden toimipaikat. Säännös mahdollistaa sen, että ennakoäänestys voidaan toimittaa kussakin valtiossa itse edustuston lisäksi sen eri puolille asemavaltiota perustamissa tilapäisissä toimipaikoissa. Vuoden 2015 eduskuntavaaleissa ulkomaan ennakoäänestyspaikkoja on 233 yhteensä 89 eri valtiossa. Viimeisimmissä vaaleissa ulkosuomalaisten äänestysaktiivisuus on ollut noin 10-14 %.

Oikeusministeriö suhtautuu myönteisesti ajatukseen ulkosuomalaisten äänestysmahdollisuuksien kehittämisestä edelleen. Joillakin ulkosuomalaisilla on kohtuuttoman pitkä matka äänestyspaikalle, minkä vuoksi esimerkiksi ulkosuomalaisparlamentin esittämä kirjeäänestysmenettely voisi helpottaa useiden ulkosuomalaisten äänestämistä. Suomen yleisissä vaaleissa ei ole toistaiseksi käytössä kirjeäänestystä, vaikka sen käyttöönotosta on käyty keskustelua.

Oikeusministeriö suhtautuu myönteisesti kirjeäänestyksen sallimiselle ulkosuomalaisille, vaikka asiaan liittyy joitakin periaatteellisia ja teknisiä kysymyksiä, jotka tulee selvittää. Asian toteuttaminen vaatii myös resursseja, joita ei aiemmin ole sisällytetty valtiontalouden kehyksiin.

Kirjeäänestysmenettelyä on vuodesta 1990 lukien käytetty Suomessa neuvoo-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä (laki 656/1990). Kirjeäänestys on niissä ollut hyvin suosittu äänestysmuoto kansanäänestyksissä: yleensä noin 70—80 prosenttia äänestäneistä äänestää kirjeitse.

Oikeusministeriö on esittänyt valtiovarainministeriölle kehusehdotuksessaan vuosiksi 2017-2020, että kirjeäänestyksen kehittämiseen myönnettäisiin määräraha niin, että kirjeäänestys voitaisiin ottaa käyttöön vuoden 2019 eduskuntavaaleissa. Mikäli määräraha sisällytetään kehykseen, oikeusministeriössä voidaan aloittaa kirjeäänestyksen käyttöönottoon liittyvä lainvalmistelu ja tietojärjestelmien kehittäminen.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 61/2016 vp

Helsingissä 8.3.2016

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström